

узалуд пита. Напомиње да домовина не треба ничег да се боји док јој је омладина верна. „Бечке сонете“ завршава напоменом да их шаље по свој држави: не мари ако их „првак“ проклиње.

И у многим другим песмама, Стритар изражава своју љубав према домовини онако како ју је осетио у туђини. Тек у туђем свету, туђем крају, осећа се права љубав према дому. Нигде тако лепо звоно не звони као у домовини; нигде се тако слатко не почива као под очевом стрехом. Песник је уморан путник који у домаћој земљи тражи покоја. Жели да у њој, крај оца и матере, почива.

Што је за нас Србе нарочито од интереса, то је његова песма „Србији“, тако исто низ песама „Раја“ у којима опева дизање Херцеговаца против Турака, њихову борбу до смрти без ичије помоћи, и њихове патње које свет мирно гледа.

Стритар је писао и романе, брижљиво компоноване и веома углађене. Његов роман „Зорин“, назван словеначка Вертеријада, показује врхунац формализма у словеначкој књижевности. Јунак романа, Зорин, под утицајем стране културе, одрођен је и отуђен од свога народа. Он има много љубави према природи и деци, а нема осећања за стварност. На крају, разочаран враћа се домовини. Ту је Стритар оцртао свој животни пут и фазе кроз које је сам прошао. — Његове су новеле: „Господин од Миродола“, у ствари „Векфилдски свештеник“, „Розана“ која није ништа друго него „Мињон“. Најсамосталније Стритарево дело је „Породица Содник“.

У погледима Стритаревим на културу осећа се утицај Жан Жак Русовљеве теорије о негативном утицају културе на човека. Исто тако био је под утицајем Шопенхауерове песимистичке доктрине. Несклад између идеала и стварности испуњава сваког човека болом („светки бол“). Песнику је тај бол извор поезије; а главни задатак поезије и јесте да даје израза том болу који Словенци називају светобоље. Светобоља има доста не само у Стритаревој поезији, него и код других песника који су се развијали под његовим утицајем.

Стритар је донекле романтичар. Верује да ће „Словени донети свету љубав и мир“, верује у бољу народну будућност: